

та збереження національної пам'яті українського народу, популяризація суспільно-державних (національних) цінностей України.

Література:

1. Калакура Я., Рафальський О., Юрій М. Ментальний вимір української цивілізації. Київ : Генеза, 2017. 560 с.
2. Цивілізаційна ідентичність українства: історія і сучасність / авт. кол.: О. Рафальський (керівник), Я. Калакура (науковий редактор), О. Калакура, М. Юрій. Київ : ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса НАН України, 2022. 512 с.
3. Стражний О. Український менталітет. Ілюзії – міфи – реальність. К. : Дух і Літера, 2017. 456 с.
4. Фурман А. Психокультура української ментальності. Тернопіль, 2014. 168 с.
5. Коляструк О., Коляструк О. Ідентичність українців та росіян та погляд на сусіда. *Наукові записки ВДПУ імені Михайла Коцюбинського. Серія : Історія*. 2021. Вип. 38. С. 62–69.
6. Закон України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності». *Голос України*. 2022. 31 грудня.

ОСВІТА ЯК КЛЮЧОВИЙ ЧИННИК СУСПІЛЬНОГО ПРОГРЕСУ, УСПІШНОГО РОЗВИТКУ НАЦІЙ, ДЕРЖАВ, КОЖНОЇ ЛЮДИНИ

Матвієнко Л. В.

кандидат історичних наук,

доцент кафедри психології, філософії

та соціально-гуманітарних дисциплін

*Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
м. Миколаїв, Україна*

Освіта відіграє важливу роль у формуванні особистості і передачі знань та навичок від однієї людини до іншої. Вона розширює інтереси людини, підвищує її мобільність і розуміння можливостей у сфері працевлаштування і саморозвитку. Освічені люди легше адаптуються до нових професій, що вказує на наявність важливого зв'язку між освітою та рівнем зайнятості. Рівень і якість освіти має значний вплив на положення людини на ринку праці та її здатність знайти роботу.

Освіта є важливим складником національного багатства. Вона (як сукупність навичок і знань) є ефективним ресурсом суспільства. На відміну від матеріальних ресурсів, освіта постійно оновлюється, вдосконалюється і сприяє сталому розвитку суспільства.

В глобальному конкурентному середовищі освітньо-науковий сектор країни є важливим чинником, що впливає на характер і результати суспільного розвитку, економічне зростання та формування інноваційної особистості [2].

Державна політика в галузі освіти – це комплекс заходів, передбачених законодавством, які здійснюються державними органами для формування та реалізації стратегічних завдань у сфері освіти, поліпшення та розвитку освітньої системи для задоволення потреб людини і суспільства. На сучасному етапі Україна реалізує державну освітню політику через кілька стратегічних напрямів, зокрема:

- модернізацію змісту освіти;
- поліпшення кадрового і ресурсного забезпечення;
- оновлення системи навчання та підготовки педагогічних та управлінських кадрів;
- впровадження системи управління освітою та забезпечення контролю над якістю освіти;
- удосконалення системи зовнішнього оцінювання та розвиток національної системи моніторингу якості освіти і багато інших ініціатив.

Ключовим складником успішного прогресу та розвитку нації на сьогоднішній день є цифровізація освіти. Цифрова трансформація спрямована не лише підвищення якості освіти, а й має стратегічну мету – створення цифрового суспільства. Освіта, тобто знання та навички використання цифрових технологій, разом із професійними цифровими навичками працюють синергетично одна з одною та сприяють розвитку суспільства загалом [3].

Освіта формує моральні та політичні ідеали молоді, впливаючи на їхні цінності та переконання. Це важливий аспект розвитку суспільства. Освіта має сильний вплив на різні сторони життя суспільства. Вона сприяє розвитку матеріального і духовного виробництва, готує фахівців до виробничої галузі, впливає на зміни в соціальній структурі. Вона є також важливим засобом передачі моральних цінностей від попередніх поколінь до молоді, формує політичні погляди громадян, надає базові навички громадської діяльності та закладає основи політичної і правової культури [4].

В нинішній складній ситуації, спричиненій воєнним станом, важливо налагодити ефективну комунікацію між законодавчою та виконавчою гілками влади, науковими колами та представниками

освіти. Це необхідно для пошуку оптимальних рішень і розв'язання нагальних проблем, пов'язаних із реформуванням системи освіти та підвищенням якості освітніх послуг [1, с. 10]. Публічні дебати, експертне оцінювання та обговорення у фокус-групах мають стати необхідним кроком у реалізації пріоритетів освітньої політики, спрямованих на реформування, зміни та інновації в системі освіти.

Сучасна освіта в Україні має розглядатися як національний пріоритет. Це пов'язано з тим, що освіта відіграє важливу роль у соціальній гуманітарній роботі, спрямованій на молоде покоління, яке будуватиме незалежну і суверенну державу та приєднається до європейського співтовариства, що характеризується свободою і демократією.

Література:

1. Бобрицька В. І. Сучасна освітня політика України в контексті актуальних викликів: підходи до розв'язання. *Концептуальні, методологічні та практичні проблеми соціальної філософії, філософії освіти та освітньої політики* : матеріали доповідей та виступів учасників Міжнародної-науково практичної конференції (м. Київ, 11 травня 2023 року). Київ: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2023. С. 9–15. URL: <https://enpuir.npu.edu.ua/bitstream/handle/123456789/41997/Bobrytska.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (дата звернення: 26.09.2023).

2. Кремень В. Г., Луговий В. І., Саух П. Ю. Освіта і наука – основа інноваційного людського розвитку: Пропозиції НАПН України до Стратегії людського розвитку. *Вісник Національної академії педагогічних наук України*. 2020. № 2(2). С. 1–5. DOI: <https://doi.org/10.37472/2707-305X-2020-2-2-14-3> (дата звернення: 26.09.2023).

3. Лиходєєва Г. В., Діордіца І. М., Катеринич П. В. Цифровізація освіти як запорука суспільного прогресу в умовах трансформаційних змін суспільства. *Академічні візії*. 2023. № 16. DOI: <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.7687558> (дата звернення: 26.09.2023).

4. Панфілов О. Ю., Савченко О. О. Освіта як чинник забезпечення національної безпеки держави. *Вісник НЮУ імені Ярослава Мудрого*. 2021. № 1(48). С. 146–159. DOI: <https://doi.org/10.21564/2075-7190.48.224807> (дата звернення: 26.09.2023).